

JBA-16080002030401 Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) (CBCS) Examination

December - 2019

Advanced Cost & Financial Accounting - GRP-1

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

(૨) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવવી.

1 (અ) નીચેની માહિતી પરથી ગણતરી કરો :

8

વર્ષ	વેચાણ (રૂ.)	નફો/ખોટ (રૂ.)
2017	5,00,000	-75,000
2018	10,00,000	75,000

(1) નફા જથ્થાના ગુણોત્તર

(2) સ્થિર ખર્ચ

(3) સમતૂટ બિન્દુએ વેચાણ (રૂપિયામાં)

(4) વર્ષ 2018 માટે ચલિત ખર્ચ.

(બ) મગન મેન્યુફેક્ચરિંગ કંપની ત્રણ વસ્તુઓ A, B અને Cનું ઉત્પાદન કરે છે. તા. 31મી માર્ચ, 2019ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ છે :

12

વસ્તુ	એકમદીઠ વેચાણ કિંમત (રૂ.)	ફાળો (%)	વેચાણ એકમોનું મિશ્રણ (%)
A	8,000	10	50
B	6,000	20	40
C	4,000	40	10

કુલ સ્થિર ખર્ચ 24,00,000.

ઉપરની માહિતી પરથી સમતૂટ બિન્દુ એકમોમા મેળવો જો વસ્તુ A, B અને Cનું પ્રમાણ બદલીને 30%, 50% અને 20% થાય અને અન્ય કોઈ ફેરફાર નથી તો નવું સમતૂટ બિન્દુ મેળવો.

અથવા

- 1 માવજી કંપનીનું અંદાજપત્ર મુજબનું ઉત્પાદન 7,500 એકમોનું છે. 20
પણ ખરેખર ઉત્પાદન 9,000 એકમોનું થયું છે. જે પૈકી 6,000 એકમોનું વેચાણ
થયું છે :

એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. 200 નક્કી થઈ છે.

વસ્તુની પડતર અંગેની માહિતી નીચે મુજબ છે :

એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ માલ .....રૂ. 60

એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ મજૂરી .....રૂ. 30

એકમદીઠ ચલિત કારખાના ખર્ચ .....રૂ. 10

સ્થિર ખર્ચ

(1) કારખાના ..... રૂ. 1,50,000

(2) વહીવટી ..... રૂ. 50,000

(3) વેચાણ વિતરણ ખર્ચ ..... રૂ. 40,000

ખરેખર વેચાણ પર 5% કમીશન આપવાનું છે. સમાવેસી પડતર પદ્ધતિ મુજબ
અને સીમાન્ત પદ્ધતિ મુજબ નફો દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

- 2 રાજ લિ. સંકલિત હિસાબી પદ્ધતિના આધારે ચોપડા રાખવામાં આવે છે. 20
નીચે આપેલ માહિતી પરથી જરૂરી ખાતાઓ તૈયાર કરો અને તા. 31-3-2019ના
રોજનું કાચું સરવૈયું મેળવો :

તા. 1-4-2018ના રોજ ખાતાની બાકી :

રકમ (રૂ.)

શેરમૂડી 1,50,000

અનામતો 36,500

પરચુરણ દેવાદારો 30,000

પ્લાન્ટ અને યંત્રો 1,86,500

પરચુરણ લેણદારો 45,000

બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ 60,000

કાચો માલ 75,000

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

દેવાદારો પાસેથી મળ્યા.....	4,50,000
લેણદારોને ચૂકવ્યા.....	1,27,500
તૈયાર માલ વેચાણ (વેચાણ કિંમતે)	4,29,000
તૈયાર માલ સ્ટોક ઉત્પાદન ખાતેથી (મૂળ કિંમતે)	2,86,500
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	15,000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ ઉત્પાદન ખાતે ઉધારેલ	1,39,500
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ ચૂકવેલ	1,31,250
પ્રત્યક્ષ મજૂરી ઉત્પાદન ખાતે ઉધારેલ.....	1,39,500
પ્રત્યક્ષ મજૂરી ચૂકવેલ	1,42,500
તા. 31-3-2019ના રોજ કાચા માલનો સ્ટોક	39,000
ઉત્પાદન વિભાગને પૂરો પાડેલ કાચો માલ	1,50,000
કાચા માલની ખરીદી	1,20,000

અથવા

- 2 જય લિ. પોતાના હિસાબો સંકલિત હિસાબી પદ્ધતિથી રાખે છે. નીચેની વિગતો તા. 31-3-2018ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની આપેલ છે : 20

વિગત	ઉધાર રકમ (રૂ.)	જમા રકમ (રૂ.)
શેરમૂડી	-	1,60,000
નફા-નુકસાન ખાતું	-	64,000
ઘસારાની જોગવાઈ	-	10,000
લેણદારો	-	16,000
માલસામાન નિયંત્રણ ખાતું	36,000	-
તૈયાર માલ ખાતું	26,000	-
ચાલુકામ ખાતું	34,000	-
બેન્ક સિલક	20,000	-
સ્થિર મિલકતો	1,10,000	-
દેવાદારો	24,000	-
	2,50,000	2,50,000

તા. 31મી માર્ચ, 2019ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

વિગત	રકમ (રૂ.)
મજૂરી - પ્રત્યક્ષ	1,74,000
પરોક્ષ	8,000
તૈયાર માલનું વેચાણ (શાખ પર)	6,00,000
તૈયાર માલ વેચાણ પડતર	4,40,000
વર્ષ દરમિયાન તૈયાર માલની પડતર	4,20,000
બેન્ક લોન પર વ્યાજ	1,200
દાન	2,000
આવક વેરો	40,000
સ્થિર મિલકતની ખરીદી (ચેકથી ચૂકવ્યા)	4,000
માલસામાન ખરીદી	2,00,000
ઉત્પાદનમાં પૂરો પાડેલ માલસામાન	2,00,000
સમારકામમાં પૂરો પાડેલ માલસામાન	4,000
ઉત્પાદન પરોક્ષ ખર્ચની વસૂલાત	96,000
ઉત્પાદન ખર્ચ (ચેકથી ચૂકવ્યો)	80,000
વહીવટી ખર્ચ (ચેકથી ચૂકવ્યો)	24,000
વેચાણ ખર્ચ (ચેકથી ચૂકવ્યો)	28,000
કારખાનાનો ઘસારો	3,000
દેવાદાર પાસેથી મળ્યા	5,60,000
લેણદારોને ચૂકવ્યા	2,04,000

ઉપરના વ્યવહારો પરથી વર્ષ 2018-19ના વર્ષના જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો
અને તા. 31મી માર્ચ, 2019ના રોજનું કાચું સરવૈયું તૈયાર કરો.

3 અમન લિ.ની પડતર ખાતાવહીમાં તા. 1-4-2018ના રોજની કેટલીક બાકીઓ 15
નીચે મુજબ હતી :

વિગત	ઉધાર રકમ (રૂ.)	જમા રકમ (રૂ.)
પડતર ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	-	2,18,000
તૈયાર માલ સ્ટોક ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	20,000	-
ચાલુ કામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	1,28,000	-
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	70,000	-
	2,18,000	2,18,000

2018-19ના વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો નીચે મુજબ હતાં :

રૂ.

વેચાણ	15,00,000
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ વસૂલાત.....	53,200
ઉત્પાદન ખર્ચ વસૂલાત	3,44,000
ઉત્પાદન માટે આપેલ માલસામાન	3,72,000
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	54,000
ઉત્પાદન ખર્ચ.....	3,46,000
ઉત્પાદન કારખાના ખર્ચ	6,00,000
માલસામાન ખરીદી	4,00,000
માલસામાન સ્ટોક (31-3-2019).....	98,000
તૈયાર માલ સ્ટોક (31-3-2019)	47,000
ચાલુ કામ (31-3-2019)	1,47,000

પડતર ખાતાવહીમાં જરૂરી ખાતાં અને તા. 31-3-2019ના રોજનું કાર્યું
સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

3 આકાશ મેન્યુફેક્ચરિંગ કંપની લિ.ની પડતરની ખાતાવહી અને તા. 1 એપ્રિલ, 2018ના રોજની બાકીઓ નીચે મુજબ છે :

15

વિગત	ઉધારબાકી (રૂ.)	જમાબાકી (રૂ.)
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	30,000	-
ચાલુકામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	20,000	-
તૈયાર માલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	10,000	-
કારખાના ખર્ચ ઉપલક ખાતું	6,000	-
વહીવટી ખર્ચ ઉપલક ખાતું	4,000	-
સામાન્ય ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	-	70,000
	70,000	70,000

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

	રૂ.
માલસામાન ખરીદી	1,50,000
ઉત્પાદન માટે આપેલ માલસામાન	1,20,000
પરોક્ષ માલસામાન	5,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	60,000
પરોક્ષ મજૂરી	4,000
કારખાના ખર્ચ ચૂકવેલ	16,000
ઉત્પાદન ખાતે વસૂલ કરેલ કારખાના ખર્ચ	3,000
વહીવટી ખર્ચ ચૂકવેલ	15,000
ઉત્પાદન ખાતે વસૂલ કરેલ વહીવટી ખર્ચ	12,000
અર્ધ તૈયાર માલ ખાતે વસૂલ કરેલ વહીવટી ખર્ચ	2,000
વેચાયેલ માલની પડતર	1,80,000
વેચાણ ખર્ચ ચૂકવેલ	4,000
વર્ષ દરમિયાન તૈયાર માલનું ઉત્પાદન	2,00,000
વેચાણ	2,40,000

કંપનીના ચોપડે જરૂરી નિયંત્રણ ખાતાઓ તૈયાર કરી તા. 31-3-2019ના રોજનું કાર્ય સરવૈયું તૈયાર કરો.

4 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ત્રણ)

15

- (1) બેલેન્સ સ્કોર કાર્ડના પાસાઓ
- (2) આંતર પેઢી તુલનાના ફાયદાઓ
- (3) સમાન પડતર પદ્ધતિના હેતુઓ
- (4) બેન્ય માર્કિંગના તબક્કાઓ
- (5) બેલેન્સ સ્કોરકાર્ડની મર્યાદાઓ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures to the **right** side indicate marks.
 (2) Show necessary calculation as a part of answer.

- 1 (a) Calculate from the following information : 8

<i>Year</i>	<i>Sales</i>	<i>Profit / Loss</i>
2017	5,00,000	-75,000
2018	10,00,000	75,000

- (1) P.V. Ratio
 (2) Fixed cost
 (3) Break even sales (in Rupees)
 (4) Variable cost in the year 2018.

- (b) Magan Manufacturing Ltd. produces three products 12
 A, B and C the following information of the year ending
 on 31st March, 2019 is as under :

<i>Product</i>	<i>Per unit Selling Price (Rs.)</i>	<i>Contribution (%)</i>	<i>Sale Mix of units Sold (%)</i>
A	8,000	10	50
B	6,000	20	40
C	4,000	40	10

Total fixed cost is Rs. 24,00,000.

From the above information calculate the break even point in terms of sales units.

If the sales mix for A, B and C is changed to 30%, 50% and 20% and there is no change in other items calculate new break even point.

OR

- 1 Budgeted production of Mavji Company is 7,500 units 20
 while actual production is 9,000 units. Out of which 6,000
 units were sold selling price per units is Rs. 200.

Details regarding cost of product are as follows :

Direct material per unit ..... Rs. 60
 Direct labour per unit ..... Rs. 30
 Variable factory expenses per unit ..... Rs. 10

Fixed expenses :

(1) Factory	Rs. 1,50,000
(2) Administration	Rs. 50,000
(3) Selling and distribution	Rs. 40,000

Commission at 5% on actual sale is to be given prepare statement showing profit as per.

Absorption costing and marginal costing.

- 2 Raj Ltd. maintains integrated accounting system. 20
Provides the following information prepare necessary accounts and Trail Balance Sheet as on 31-3-2019.
Ledger Balance as on Date 1-4-2018 were

<i>Particular</i>	<i>Amount (Rs.)</i>
Share capital	1,50,000
Reserve	36,500
Sundry debtors	30,000
Plant and machinery	1,86,500
Sundry creditors	45,000
Bank overdraft	60,000
Raw materials	75,000
<i>Transaction during the year :</i>	
Receipts from debtors	4,50,000
Payment to creditors	1,27,500
Finished goods sales (at selling price)	4,29,000
Finished goods production (at cost)	2,86,500
Selling and distribution overhead	15,000
Production overhead charged to production	1,39,500
Production overhead paid	1,31,250
Direct wages charged to production	1,39,500
Direct wages paid	1,42,500
Raw materials in hand 31-3-2019	39,000
Raw materials issued production dept.	1,50,000
Raw materials purchases	1,20,000

OR

- 2 Jay Ltd. operates an integrated accounting system and following details are given for the year ended on 31st March, 2019 :

<i>Particular</i>	<i>Debit (Rs.)</i>	<i>Credit (Rs.)</i>
Share capital	-	1,60,000
Profit and Loss A/c	-	64,000
Depreciation provision	-	10,000
Creditors	-	16,000
Stores control A/c	36,000	-
Finished good A/c	26,000	-
Working progress A/c	34,000	-
Bank balance	20,000	-
Fixed assets	1,10,000	-
Debtors	24,000	-
	2,50,000	2,50,000

Transactions during the year ending 31st March, 2019 were :

<i>Particulars</i>	<i>Rs.</i>
Wages - direct	1,74,000
Indirect	8,000
Sale of finished goods (on credit)	6,00,000
Finished goods sold at cost	4,40,000
Goods finished during the year at cost	4,20,000
Interest on bank loan	1,200
Donation	2,000
Income tax	40,000
Purchase of fixed assets (paid by cheque)	4,000
Stores purchased	2,00,000
Material issued to production	2,00,000
Material issued to repairs	4,000
Production overhead absorbed	96,000
Production expenses (paid by cheque)	80,000

Administration expenses (paid by cheque).....	24,000
Selling expenses (paid by cheque)	28,000
Depreciation (factory)	3,000
Received from debtors	5,60,000
Payment to creditors	2,04,000

Prepare necessary account for the year 2018-19 and Trial Balance as on 31st March, 2019.

- 3 The Balance in cost ledger of Aman Ltd. on Dt. 1-4-2018 15
were as under :

<i>Particular</i>	<i>Debit (Rs.)</i>	<i>Credit (Rs.)</i>
Cost ledger control A/c	-	2,18,000
Finished stock ledger control A/c	20,000	-
Work in progress ledger A/c	1,28,000	-
Stores ledger control A/c	70,000	-
	2,18,000	2,18,000

Following were the Transactions during the year 2018-19 :

Rs.

Sales	15,00,000
Selling and distribution expenses recovered	53,200
Manufacturing expenses recovered	3,44,000
Materials issued to production	3,72,000
Selling distribution expenses	54,000
Manufacturing expenses	3,46,000
Direct factory wages	6,00,000
Purchase of materials	4,00,000
Stock of materials (31-3-2019)	98,000
Stock of finished goods (31-3-2019)	47,000
Work in progress (31-3-2019)	1,47,000

Prepare necessary accounts in the cost ledger for the year 2018-19 and also prepare Trial Balance.

OR

- 3 "Akash" Manufacturing Company Ltd. opens the costing record with the Balance as in Dt. 1-4-2018 as follows : 15

<i>Particular</i>	<i>Debit (Rs.)</i>	<i>Credit (Rs.)</i>
Stores ledger control A/c	30,000	-
Work in progress ledger control A/c	20,000	-
Finished goods ledger control A/c	10,000	-
Factory expenses suspense A/c	6,000	-
Administrative expenses suspense A/c	4,000	-
General ledger control A/c	-	70,000
	70,000	70,000

Transactions during the year :

	<i>Rs.</i>
Purchase of stores	1,50,000
Stores supplied for production	1,20,000
Indirect store	5,000
Direct wages	60,000
Indirect wages	4,000
Factory expenses paid.....	16,000
Factory expenses absorbed by production	3,000
Administrative expenses paid	15,000
Administrative expenses absorbed by production ..	12,000
Administrative expenses absorbed by unfinished production	2,000
Cost of good sold	1,80,000
Selling expenses paid.....	4,000
Production of finished goods during the year	2,00,000
Sales	2,40,000

From the above information prepare necessary Accounts and Trial Balance.

4 Write short notes : (any **three**)

15

- (1) Perspectives of Balance Score Card
  - (2) Advantages of inter firm comparison
  - (3) Objective of uniform costing
  - (4) Stages of Bench Marking
  - (5) Limitation of Balanced Score Card.
-